

SOVIETAI ISIVERŽĖ LENKIJON

SAKO, JIE SUBRUZDA TENAI VADUOTI TAUTINES MAŽUMAS

**Sako, lenkai be vyriausybės ir
lenkų valstybė negyvuoja**
LIETUVOS MINISTRAI POSĖDYJE;
TIKISI ATGAUTI VILNIŲ

MASKVA, rugs. 17. — Sovietų kariuomenė įsiveržė Lenkijon "vaduoti ir išlaisvinti Ukrainos ir Gudijos dalis," pasakė komisaras Molotovas.

Sovietų vyriausybė apie įsiveržimo nuosprendį vakar pranešė čia lenkų ambasadoriui. Šio pranešimo nuorašai įteikti ir kitų šalių ambasadoriams.

Sovietai savo pranešime nurodo, kad Lenkija neturi vyriausybės ir lenkų valstybė negyvuoja. Lenkų valdomoj Ukrainoj ir Gudijoj siaučia anarchija. Sov. Rusijos pareiga įsiveržti į tas Lenkijos dalis ir grąžinti tvarką.

Sovietų vyriausybė pasisako, kad ji neturi pasiryžimo kintis į karą, išėmus tvarkos grąžinimą. Sakosi ji nori ir toliau pasilikti neutralinė.

RYGA, rugs. 17. — Sovietų Rusijos kariuomenės dalis Lenkijon įsiveržė ties Latvijos pasieniu — Vilniaus kraštan.

BERLYNAS, rugs. 17. — Pranešta, sov. Rusijos kariuomenė įėjo Lenkijon visu vakariniu 600 mylių frontu — pradėjus Vilniaus kraštu ir bangus Rumunijos pasieniu.

KAUNAS, rugs. 17. — Lietuvos ministrų kabinetas turi nepaprastą posėdį. Vyrauja nuomonė, kad sov. Rusija neužgrobs Vilniaus krašto ir Vilnius bus grąžintas Lietuvai.

PARYŽIUS, rugs. 17. — Čia lenkų ambasada paskelbė, kad sovietų kariuomenė įsiveržė Lenkijon šiandien anksti rytą arti Molodečno. Lenkų kariuomenė atkakliai pasipriešino naujam priešui.

BERLYNAS, rugs. 17. — Iš patikimų šaltinių patirta, kad įsiveržusi Lenkijon sovietų kariuomenė žygiuos tik iki sutartimi su vokiečiais nustatytų vietų. Vokiečių vyriausybės sluoksniuose kalbama, kad Vokietija sudarys naują Lenkijai vyriausybę ir bendrai su sov. Rusija įsteigs mažą buferinę lenkų vastybę.

Prancūzai su britais sukrėsti sovietų Rusijos pakilimu prieš lenkus

PARYŽIUS, rugs. 17. — Prancūzija ir Britanija nepaprastai sukrėstos gavusios žinių, kad sovietų Rusija aktualiai pakilusi prieš Lenkiją. To nesitikėta nei čia, nei Londone. Prancūzija taip smarkiai sukrėsta, kad ji sutūrėjusi net savo įtemptą veikimą prieš Vokietiją Siegfriedo linijos priešakyje.

Žinovai aiškina, kad sov. Rusijos žygis yra podraug nukreiptas ir prieš Prancūziją ir Britaniją. Tad spėjama, Prancūzija — Lenkijos sąjungininkė, pati pirmutinė paskelbs karą sov. Rusijai. Matyt, tai padarys ir Britanija nepaisant laimėjimo, ar pralaimėjimo.

Paryžiuje gauta žinių, kad sovietų Rumunija, matyt, pulsis dar ir prieš Rumuniją atgauti Besarabijos provinciją.

MASKVA, rugs. 16. — J. A. Valstybių ambasada paragino amerikiečius apieisti Rusiją.

VOKIETIJA APIE SAVO LAIMEJIMUS LENKIJOJE

BERLYNAS, rugs. 17. — Vokiečių karo vadovybė skelbia:

Vokiečiai paėmė Debliną — pietų link nuo Varšuvos. Vokiečiams kliuvo šimtas lenkų nesugadintų lėktuvų.

Be to, paimtas Kutno miestas ir Baltstogė.

Arti Siedleco nelaisvėn paimta 12,000 lenkų kareivių su 86 patrankomis, 8 šarvuotais autovežimiais ir 11 lėktuvų.

PRANEŠA, VARŠUVA NORI PASIDUOTI

BERLYNAS, rugs. 17. — Vokiečių karo vadovybė vakar apsupo Varšuvos miesto lenkų gynėjų vadui įteikė ultimatumą, kad per 12 valandų Varšuva pasiduotų. Lenkų vadas atmetė ultimatumą. Šiandien vokiečių pajėgos pasirengę atakuoti miestą.

(Vėliau pranešta, kad Varšuva nusprendusi sąlyginiai pasiduoti).

IR PARYŽIUJE TURIMA ŽINIŲ APIE SKAUDŽIĄ LENKIJOS DALIĄ

PARYŽIUS, rugs. 17. — Prancūzų laikraščiai vienu balsu pareiškia baimės, kad sovietuose vykdoma karo atsargų mobilizacija yra aiškus Maskvos pasiruošimas prisijungti prie Lenkijos suskaldymo. Maskva pasiryžusi nuo Lenkijos atsiskirti Ukrainos ir Gudijos dalis ir jas sujungti su savo valdomomis ukrainių ir gudų dalimis. Maskvos laikraščiai pažymi, kad tuo būdu ukrainiai ir gudai

būsią išvaduoti iš lenkų ponus "vergovės."

Laikraščiai spėja, kad Vokietijos užs. reikalų ministras Ribbentropas lankydamasis Maskvoje padaręs planus suskaldyti Lenkiją.

Atrodo, pažymi laikraščiai, kad į tuos planus įimtas ir Pabaltijo valstybių likimas. Matyt, sovietams pažadėtos ir šios valstybės, o gal dar ir Suomija.

KARAS LENKIJOJE YRA SKERDYNĖS, SAKO VOKIETIS

STOKHOLMAS, Švedija, rugsėjo 16. — Vietos švedų laikraščio "Tidningen" korespondentas Berlyne kalbėjo su vokiečių tanko karininku, grįžusiu iš Lenkijos karo fronto. Karininkas pareiškė, kad naujovinis karas, naudojant lėktuvus, tankus ir šarvuotus autovežimus, yra niekas daugiau, kaip tik milžiniškos skerdynės. Pačius vokiečius sukrėčia toks kariavimo būdas, nors jie yra prie to prisirengę. Apie lenkus gi nėra ką ir sakyti, nes taip kariauti jie nebuvo pratunami.

Staigus veržimasis Varšuvos link, sakė karininkas, vokiečiams kainavo 15,000 nukaujų, o lenkams — apie 10 kartų daugiau. Lenkija labai mažai turi naujovinių kietųjų kelių (plentų). Daugiausia paprasti duobėti, daugiur medžių šaknų išnardyti, keliai. Giedraisiais laikais be galo dulkėti, o lietaus laikotarpiu purvų klampynės. Vokiečių pėstininkų priešakyje visados yra bombonešiai ir tankų regimentai. Gintis nuo tankų lenkai neturi priemonių ir tankai lenkų pėstininkų čia į vakarinį frontą prieš Prancūziją.

Lenkai karzygiškai kovoja, bet jie žūsta arba nuo tankų kulkosvaidžių, arba stačiais tankais supalami. Nelaisvėn imti lenkus nėra priemonių. Tankų įgulos negali apieisti savo vietų. Tad lenkai vienai, arba kitaip sutriuškina. Tankai veržiasi pirmyn paskui save palikdami šimtus ir tūkstančius lenkų pėstininkų žuvusiųjų ir sužeistųjų.

Karininkas sako, kad vakariniame fronte prancūzams atsinerės kariauti, jei jiems bus lemta prisiveržti arčiau Siegfriedo tvirtovių linijos ir kada vokiečiai prieš juos nususks savo automatines karo mašinas.

LENKIJOS VYRIAUSYBĖ RUMUNIJOJE

BUKARESTAS, rugs. 17. — Lenkų vyriausybės nariai, kurie buvo susibūrę į Zaleskyki miesteliuką, Rumunijos pasienyje, perėjo Rumunijon.

(Prieš porą dienų pranešta, kad Rumunijon pabėgęs Lenkijos prezidentas Moscickis. Lenkų ambasada Paryžiuje tai nuginčija).

SVETIMŠALIAMS SUNKU APLEISTI VOKIETIJĄ

BERLYNAS, rugs. 16. — Iki šioliai svetimšaliams apieisti Vokietiją buvo reikalingos tik konsulų vizos. Dabar gi reikalingas ir policijos leidimas, kurį nelengva gauti.

APIE SANTARVĖS ŽYGIUS VAKARUOSE REIKIA ABEJOTI

"Chicago Herald American" Boake Carter rašo, kad prancūzų skelbiamos žinios apie jų karinį aktyvumą prieš Vokietiją vakariniame fronte vargiai gali būti tikros ir teisingos. Ilgiau kaip dvi savaitės prancūzai bando prasilausti per vokiečių Siegfriedo liniją ir suburbėti Vokietijon nacius mušti.

Prancūzų generalinis štabas kasdien praneša apie daromą ten "pažangą", o Berlyne sausiai atsakoma, kad vyksta apsišaudymai, arba artilerijų dvikova.

Kasdien pranešamomis "pažangomis" prancūzų visuomenė pradeda nepasitenkinti ir pakili dvasia ima smukti. Prancūzų vyriausybei yra svarbu palaikyti pakilią dvasią ir ji ima skelbti daugiau žinių apie tą karinę "pažangą".

Bet be pavykimo. Nes Prancūzų visuomenė girdi, kad Lenkija jau klumpa, kad naciai jau baigia Lenkijai nugarkaulį laužti. Tas nepakenčiama. Sutypę Lenkijai naciai gali visomis savo pajėgomis atsistoti prieš pačią Prancūziją.

Bet Prancūzijos vyriausybė didžiuojasi savo Maginoto tvirtovių linijos stiprumu. Sakoma, kad macių Siegfriedo linija yra menkniekis palyginus su Prancūzijos tvirtovėmis. O šio nacių menkniekio visgi negali įveikti.

Carter abejoja, kad prancūzai įstengs kada nors pralaužti Siegfriedo liniją. O jei tas ir bus atsiekiama, nepaprastai brangiai atsieis. Gintis yra lengviau nei atakuoti. Atakoms reikalingas gausingas kariuomenės skaičius. Jei vokiečių kareivių bus pusė milijono, atakuojantiems reikės daugiau vieno milijono.

Kariniai strategikai abejoja, kad prancūzai su britais galėtų pralaužti vokiečių tvirtoves. Rasi, tai padarys paaufkoję keletą šimtų tūkstančių savo kareivių vokiečių kulkosvaidžiams, patrankoms ir kitiems kariniams aplink tvirtoves žabangams.

Berods, Prancūzijai ir Britanijai užtenka kareivių. Jei pasirodys, kad per mažai, šauksis Amerikos, sako Carter.

ČERNAUTI, Rumunija, rugs. 17. — Pirmąją dieną sovietų kariuomenė apie 35 mylias įtolėjo rytinėje Lenkijoje.

MASKVOS IR BERLYNO TIKSLAS -- SUNAIKINTI BRITŲ IMPERIJĄ

RYGA, rugs. 17. — Vokietijos susibičiuliavimo su sov. Rusija svarbiausias pagrindas yra sugriauti Didžiosios Britanijos imperiją.

Maskvos bolševikai seniai svajoja kaip nors suskaldyti pasaulio dominuojančią britų

imperiją. Komunistai ypač nukreipė akis į Indiją. Stengiasi sukelti ten revoliuciją. Netekusi Indijos Britanija netektų jokios reikšmės Azijos Rytuose. Pasikiau būtų lengviau nuo britų imperijos atsukti ir kitas jos dalis — dominijas.

Bolševikai su japonais pasirašė paliaubas; Vokietija sveikina įvyki

LIETUVA ŠI KARTĄ NEPULS VILNIAUS, LAUKS PROGOS

KAUNAS, rugs. 16. — Lietuvos kariuomenė turi daug sunkaus darbo išilgai Lenkijos demarkacijos, per kurią Lietuvon veržiasi dešimtys tūkstančių bėglių iš Lenkijos. Kariuomenei įsakyta neįsileisti bėglių nes patiems Lietuvos gyventojams maisto išteklius labai reikalingas ir ji negali maitinti bėglių armijų.

Lietuvos autoritetai užgina žinias, kad būk Lietuva prašiusi Vokietijos padėti jai iš Lenkijos atgauti Vilnių. Sakoma, Vokietija patarius Lietuvai, kad lietuviai vieni atsiimtų Vilnių.

Lietuva ši kartą nenori iš Lenkijos atsiimti savo teritorijų, o ypač Vilniaus krašto, kurį užplūdę bėgliai iš Lenkijos. Lietuva neturi priemonių tais bėgliais rūpintis atsiėmus Vilniaus kraštą. Laukia tinkamesnės progos.

VOKIEČIAI DIPLOMATAI APLEIDŽIA KANADĄ

OTTAWA, rugs. 16. — Nacių diplomatai apleidžia Kanadą. Vyksta į J. A. Valstybes. Jiems įteikti specialiniai pasai.

POPIEZIUS KARO REIKALE

ROMA, rugs. 16. — Šventasis Tėvas Pijus XII kariaujančias valstybes ragina kariuomenes griebti laikytis tarpautinių kariavimo taisyklių, pasigalėti civilinių gyventojų, o ypač moterų ir vaikų.

RYGA, rugs. 16. — Žiniomis iš Varšuvos, vokiečiai ir toliau griauja tą apsupatą ir nepasiduodančią Lenkijos sostinę. Sakoma, Varšuvoje bažnyčios pakeistos ligoninėmis.

MASKVA, rugs. 17. — Oficialiai paskelbta, kad sovietų užs. reikalų komisaras Molotovas su japonų ambasadorium Togo pasirašė paliaubos sutartį. Tuo būdu nutrauktos sovietų japonų ilgą laiką turėtos kautynės Mongolijos Mandžiuo pasienyje.

Kalbama, kad dabar sovietai su japonais ves derybas tikslu padaryti nepuolimo sutartį. Padarius šią sutartį japonai įgys visišką sau veikimo laisvę Kinijoje. Sovietai toliau nebus kinų bičiuliai ir bus priversti pasiduoti japonų kontrolei ir viršenybei.

Sovietų su japonais susitaikymas skaudžiai paveikia Britaniją, kuri užsimojo ilgus metus kariauti prieš Vokietiją iki Hitleris bus sunaikintas.

Vokietija sveikina Maskvoje padarytas paliaubas. Nes tas atlikta pačios Vokietijos pastangomis ir, žinoma, nacių naudai.

LONDONE ATIDARYTI TEATRAI

LONDONAS, rugs. 16. — Čia kai kurie kino teatrai atidaryti. Bet tik dienos laikui. Prie teatrų pastatyti sargai budėti dėl galimų iš oro puolimų. Kilus pavojui, apie tai turi būti tuojau pranešta teatrų audiencijoms.

TUNELYJE ŽUVO DARBININKAS

Kasamame 140 pėdų giliai žemėje vandentiekini tunelyje, ties 90 gat. ir Stewart ave., įvyko dinamito sprogiimas. Vienas darbininkas, Anton Troher, 42 m. amž., žuvo ir dvylika kitų sužeista.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Giedra ir vėsu. Saulė teką 6:33, leidžiasi 6:56.

"DRAUGAS"

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2224 SOUTH OAKLEY AVE. CHICAGO, ILLINOIS
Published Daily, Except Sunday

"DRAUGAS" best remita.

PRENUMERATOR KAINA: J. Amerikos valstybes:
Metama - \$4.00; Pusel Metu - \$2.50; Trims mese-
sams - \$7.50; Vienas metas - \$12.00. Kitose val-
stybose pnumerator: Metama - \$7.00; Pusel metu -
\$4.00. Pavienia num. 5c.

Skelbimų kainos priklauso nuo paskaitavus.
Entered as Second-Class Matter March 21, 1916, at
Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

Taikos Viltis Nėra Dingusi

Dabartinis karas Europoje kilo dėl ginčų tarp vokiečių ir lenkų. Kad Lenkiją gelbėti, tai Anglija ir Prancūzija paskelbė Vokietijai karą ir neva pradėjo karinius veikimus.

Vokiečiai su lenkais apsidirbo į porą savaitę. Alijantai gi tikėjosi, kad lenkai galės išsilaikyti prieš vokiečius bent pusę metų.

Taigi dabar ir klausimas ar Anglija ir Prancūzija tęs karą, kurio dar kaip ir nepradėjo?

Anglijos vyriausybė pareiškė, kad karą tęs iki Hitleris ir nacių vyriausybė Vokietijoje bus nuverstai. Bet kai kurie įrodinėja, kad kariniai alijantai veikimai, tai tik akių mulinimas. Po lenkų staigaus ir netikėto sumukimo alijantai ieškojęs garbingos išėities ir eisį prie taikos derybų.

Kaip visi gražiai atsimename, tai šv. Tėvas, visus kitus reikalus atidėjęs į šalį, darbavosi, kad neprileisti tautos prie šio karo. Kai karas prasidėjo, tai Vatikano organas "Osservatore Romano" pareiškė, kad visi ginčai tarp Lenkijos ir Vokietijos lengvai galiėjo būt išristi derybų keliu, arba arbitražo būdu arba pasinaudojant šv. Tėvo tarpininkyste arba neutralių valstybių tarpininkyste.

Toliau Vatikano organas rašė, kad ir kai rui einant, galima ieškoti būdu ginčytinus klausimus išristi ir pagreitinti karo galą.

Lenkija leidosi prie to, kad jos ginčas su Vokietija būtų risamas ginklu. Ir tuo būdu į porą savaičių laiko tas klausimas ginklu tapo išristas, tikta su baisiausiomis Lenkijai pasekmėmis.

Dabar ir atėjo proga taikos šalininkams garsiai prabilti ir karą baigti kol dar neatsirado komplikacijų. O tų komplikacijų gali atsirasti tada, kada įsikis į dalykus Sovietų Rusija. Tada ant Lenkijos kristų dar daugiau skaudžių smūgių.

Reikia spėti, kad dabar visi galią turintieji taikos šalininkai ir pavojų visai Europai matantieji kariautojai ieškos būdų baigti dar neįsisūbavusį karą.

Zmonija Nutolo Nuo Idealy

Iš visų pusių girdime balsus, šaukiančius, kad dabartiniais laikais žmonija tolsta nuo idealy. Be to savo atimis matome aibes faktų, rodančių, kad taip ištikrųjų yra.

Neseniai San Francisco mieste įvyko 19-ta metinė konvencija Amerikos katalikių moterų organizacijos, vadinamos National Council of Catholic Women. Toje konvencijoje sakė prakalbą Salt Lake City vyskupas Duane G. Hunt. Jisai pareiškė:

"Ideala eina pirmiausia. Kuomet jie žūna, viskas žūna. Bažnyčia niekuomet nenukryps ta nuo savo idealy. Vienok, prieš akis matome pavojų ir tas pavojus kyla dėlto, kad idealai krinka žmonių galvose".

Toliau vyskupas nurodė, kad dabar ištisos tautos nusigrįžta nuo krikščioniškų idealy. Ne tik nusigrįžta, o ir griežtai prieš tuos idealus kovuoja.

Čia, aišku, turima omenyje rusų ir vokiečių tautos.

Kas Bus Su Lenkija

Jei karas greit baigtis ir Hitleris gautų viršų, tai Lenkijos likimas būtų blogesnis už Čekijos likimą. Lenkija, žinoma, kaip ir Čekoslovakija būtų apkarpyta. Ji liktų tik su Varšuva ir apylinkėmis.

Čekoslovakija nebuvo pakėlusį ginklo prieš Vokietiją, bet visus savo ginklus turėjo perleisti Vokietijos valdžiai. Vien šautuvų šekai pervadė Vokietijai 1,100,000. Lenkijos visi karo ginklai ir amunicija be jokių ceremonijų pereina į vokiečių rankas.

Toliau vokiečiai Čekijoje įvairiomis machinacijomis pagrobė ir savo rankas bankus, biznius ir pramones. Tas Čekijoje buvo lengva padaryti, nes pramonėj bizniuose ir finansuose buvo stiprūs žydai. O vokiečiai žydu Čekijoje žydu išstūmė iš finansų, pramonės ir prekybos ir perėmė ir savo rankas.

Panašiai dėtusi ir Lenkijoje. Šiokią tokią politinę autonomiją lenkai turėtų. Bet jų finansai, pramonė ir bizniai, kaip ir Čekijoje, būtų vokiečių rankose.

Maldos Už Taiką

Kai užtelėjo Europoje karas, tai "Osservatore Romano", Vatikano organas, padarė šitokią pastabą:

"Mes tikime, kad per Dievo gailestingumą ir per geros valios žmonių pastangas išsiūbuos judėjimas grąžinti taiką. To darbo tenetrukdo nusiminimas; tas darbas neturi būt pertraukiamas ir neturi būt silpninamas; darbas už taikos grąžinimą turi vis labiau didėti ir plėstis, nes karas dabar jau nėra gresiantis pavojus, o mus užgulusi nelaimė. Šie žodžiai pasirodė minėtame Vatikano organe rugsėjo 4 d.

Tuo pat laiku Bažnyčios vyriausybės pareidymu visose bažnyčiose kalbamos tam tikros maldos už taikos grąžinimą žmonijai.

Karšta, sirdinga malda sujungta su uoliu darbu visada neša pageidaujamus vaisius.

APŽVALGA

Kas Pagelbėjo Hitleriui Išgalėti

Visame pasaulyje bendra nuomonė yra ta, kad visų Europos bėdų ir šio karo kaltininkas yra Hitleris.

Bet kas prigelbėjo Hitleriui sustiprėti ir išgalėti?

Hitleriui išskirti pagelbėjo jo ypatingi gabumai, jo mokėjimas atsptėti vokiečių tautos mintis ir upą, mokėjimas išnaudoti situaciją. Bet svarbiausias Hitlerio rėmėjais buvo tie, kurie dabar yra jo aršiausiais priešininkais — angliai, lenkai ir prancūzai.

Pradžioje 1930 metų Vokietija, Hitleriui ir naciams vadovaujant, ėmė kelti galvą. Vokietija tada dar buvo silpna ir kaipo karinė pajėga buvo be reikšmės.

Tuo laiku siautė pasaulinė depresija. Anglija pasijuto, kad jos finansai subraškėjo. Anglija nuėjo nuo aukso pagrindo. Prancūzija gi geriau laikėsi ir nelabai skaitėsi su Anglija. Tada Prancūzija ir militariskai buvo labai galinga. Anglija nepakentė Prancūzijos aukšto stovio finansuose ir kariniu atžvilgiu. Anglija ėmė šnairuoti ir bijoti Prancūzijos, kaipo konkurentės. Todėl Anglijai parūpo, kad kaip nors Prancūziją susilpnintų. Todėl kuomet Hitleris pasiuntė savo kariuomenę užimti Pareinį, tai Anglija nei piršto nepajudino. Tas jos interesų neklidė ir todėl ji nei vienu žodžiu prieš Hitlerio žygi neprotstavo. Prancūzija protestavo, bet negaudama Anglijos pritarimo, aprimo. Anglija tik nusispyjo iš Hitlerio žygio ir Prancūzijos paspurdėjimo. Anglijai patiko, kad atsirado Prancūzijai konkurentas.

Sekantis Hitlerio žygis buvo padidinti savo laivyną. Anglija tam nei kiek nesipriešino, nes žinojo, kad Hitleris nesudarys už Anglijos stipresnį laivyną. Vėl Prancūzija protestavo. Kai Anglija tylėjo, tai Prancūzija vėl turėjo aprimti. O Anglijai vėl patiko, kad stiprėjo konkurentas Prancūzijai, kurios Anglija bijojo.

Kai Hitleris ėmė statyti savo taip vadinamus kišeninius karo laivus, tai Prancūzija ėmė nūgąstauti ir ėmė ieškoti būdų savo poziciją sustiprinti. Tą padarė 1935 metais, sudarydama paktą su Italija.

Tuo tarpu Mussolini sumano ekskursiją į Abisiniją. Čia jau susidaro rūpestis Anglijai. Anglija nenori, kad Italija stiprėtų kolonijalėj politikoj. Todėl Anglija visą pasaulį šaukia į talką prieš Italiją ir per Tautų Lygą praveda prieš Italiją sankcijas. Bet Prancūzija dabar gavo progą Anglijai atsi-keršyti už rėmimą Hitlerio. Prancūzija nebijojo Mussolinio. Todėl kai Anglija pano-

ROMOS KATAKOMBOS

Kas aplanko Romos katakombas, tas pergyvena pagarbą baimę. Baimė, kuri yra visai skirtinga nuo to, ką patiria keliautojas, pirmą kartą apžiūrinėdamas to seno miesto tūkstantmečius paminklus — Kolizėjų, Tito Arką, Forumą ir kt. — primenančius dingusių pagonių didybę. Tas jausmas skiriasi ir nuo gilios pagarbos, kuri pripildo širdį, kai įžengi į didžiąją šv. Petro baziliką, arba kai aplankai šventas Celijano ar Eskvilino vietas.

Įžengti į katakombas, reiškia ne tik palikti XX amžių, bet kartu ir nueiti atgal į patį apaštalių vietininkų laikmetį, ir sueiti į glaudų kontaktą su pačiomis pirmosiomis Bažnyčios dienomis.

Vieno Trapisto vienuolio vadovaujami, nusileidome stačiais laiptais žemyn. Mus apsiūtė tamsa, kaip naktis. Oras drėgnas ir priplėkšusiai vėsus, o siauras koridorius atrodė, kad čia pat ir baigiasi. Uždegto žvakėm nešini, ėjome į priekį, ir netrukus, kai įžengėm į plačią koplyčią, kur tose ankstyvose Bažnyčios dienose buvo aukojama šv. Mišų aukla, mes pajutom tą pagarbą baimę.

Štai matome jaunutę Bažnyčią, kuri tais persekiojimo laikais, rado čia prieglobstį. Gyvieji kankiniai bėgo į šitas požemines galerijas ir koplyčias. Čia ilgus metus jie gyveno ir čia laidojo savo mirusius. Čia keli popiežiai slapstėsi nuo romėnų.

Galite lengvai įsivaizduoti Sebastijoną, ar Ceciliją ar Agnietę, klupančius mažučių koplyčioje, iškirtojų uoloje, karštai patarnaujant prie šv. Mišų, ar primant švenčiausiąjį. Čia buvo atliekamos jungtuves. Čia buvo krikštyjama, klausoma išpažinčių, šventinami kunigai, čia buvo atnešami ir ligoniai priimti paskutinius sakramentus.

Iki Domitijono persekiojimo laikmečio (81 — 96 mt.) krikščionys buvo laidojami privačių nuosavybių laukuose padarytose kapinaitėse. Požemines

rėjo, kad Prancūzija veiktų prieš Italiją, ji neveiktė. Iš šitokios padėties naudojosi ir Mussolini ir Hitleris ir tarp abiejų ėmė užsimegsti bičiulystės ryšiai.

Hitleris žinojo prie kó jis eis. Jis žinojo, kad visko sykiu nenuveiks, kad nesuakelti nužiūrėjimo, tai su kai kuriais kaimynais reikia net draugingumo ir nepuolimo sutartis padaryti. Hitleris ant savo programo Lenkiją padėjo paskiausia. Todėl pasiūlė Lenkijai nepuolimo paktą. Lenkai tai palaikė už didelę garbę ir pasiūlymą priėmė. Reikia lenkai prarijo Hitlerio meškerės slienką.

Prisiartinę Ispanijos tragedija. Čia vėl susipynė įvairių tautų interesai. Anglija norėjo Ispanijoj tokios vyriausybės, kuri sudarytų pavojaus Prancūzijai, o Prancūzija norėjo Ispanijoj tokios vyriausybės, kuri statytų pavojung Anglijos Gibraltarą. Mussolini ir Hitleris taigi turėjo savo išrokavimus ir pagal tai veikė.

Anglija ir Prancūzija tik tada rimtai susirūpino Hitlerio galybe, kai jis pagrobė Austriją. Abi pamatė, kad jau laikas ką nors daryti, kad jam užkirsti kelią. Abi ėmė kalbinti-Lenkiją statyti prieš Hitlerį. Bet Lenkija nei klausyti apie tai nenorėjo. Lenkija Hitlerį laikė geriausiu savo bičiuliu. Juk Hitlerio avantūra Austrijon padaršino Lenkiją pasiūsti ultimatumą Lietuvai ir Lenkija lai-

NETIKINČIO ŽMOGAUS SIELA IR JO GYVENIMAS

— "Vargas tai sieiai, kurį nau bebejaučia savyje Dievo atvaizdė!! Zmogaus vertė ir žemiškoji laimė daugiausia pareina nuo vidujinio gyvenimo. Zmogus visada yra linkęs į maistą prieš bet kurį autoritetą ir nori visur ir visada su savo "aš" pradėti ir baigti. Šiandien tikybiniai klausimai nėra taip giliai įsmigę į žmonių gyvenimą. Abejingumas tikybinuose klausimuose rodo proto bankrotą. Taip pat toks pats abejingumas yra kartu ir širdies bankrotas. Būti abejingu, reiškia tą patį kaip neturėti širdies. Visi, kas nesijaučia Kristaus ir Jo Bažnyčios draugai, yra jų priešai. Net yra pats pašakės: "Kas ne su manim, tas prieš mane". Kaip pirma taip ir dabar pasauliui išgelbėti yra vienas būdas: reikia skelbti žmonėms pilną, neapkarpytą katalikybę tol, kol visas pasaulis bus perrūgęs katalikybė. Nereikia mokyti bolševizmo ar humanizmo, kad mokėtume žmogui atiduoti tai, kas jam priklauso. Užteks išmokti katalikiškos kalbos. Kada apie kiekvieną paprastą žmogų pradėsim katalikiškai galvoti, tada pradėsim kalbėti ir katalikiška meilės kalba. Katalikiška meilės kalba išspręs neaiškumų ir ras išėitį gyvenime. Smilga

Mūsų laikais žmogaus nukrikščionėjimas smarkiais šuo liais kyla ir plinta. Kokios gi priežastys priveda prie šio? Anksčiau buvo stengiamasi sudaryti lyg sistemą, kuri galėtų suprantamai išaiškinti žmogaus gyvenimą, bet viskas buvo veltui. O kas galėtų duoti tokią sistemą. Trumpas atsakymas — krikščionybė!

Ji harmoningai susiderina su gyvenimu, remiasi geriausiu žmogaus sielos pažinimu, ji duoda atsakymą žmogaus gyvenimui.

Bet nežiūrint viso to, ji turi gana daug priešų. Vieni jų mėgina teoriškai griauti, kiti mėgina nustelbti tyvėnės, kultūros, mokslo, proto, darbo ir laisvės obalsiais. Gi treči — mėgina ne protą, bet valią ir jausmus veikdami. Ir kaip tik vienas rašytojas apie tai išsitaria: "Išplėšus krikščionybės diegą iš žmogaus, laisvą valią, išnyksta ir protas. Zmogus lieka dvikojis gyvulus!" Kas tada yra žmo-

kutėlį kūną, kurį pernešė į šv. Cecilijos bažnyčia, Trastevere.

Katalikas maldininkas, apilankęs katakombas, iš visų pusių mato aiškius įrodymus, kad šių dienų Katalikų Bažnyčios mokslas nieku neišsiskiria ankstyvosios Bažnyčios mokslo. Koridorių ir koplyčių sienose lig šiai dienai išlikę žodžiai ir simboliai tikėjimo į Kristaus dievybę, krikštą, Eucharistiją, šv. Mišias, pra-garą, atgailos sakramentą, šventųjų bendravimą ir t.t.

Kaip dabar, taip ir tada Kristaus Bažnyčia buvo valdoma popiežiaus, gyvenančio Romoje.

Dėkingumo šilima pripildo kataliko širdį, kad Dievas jam suteikė tą patį tikėjimą, kaip ir tiems, kurie giliai miega toli po Romos miestu. (S).

Karais Nutraukė Turėjusias Įvykti Derybas

KAUNAS (E) — Turėjusios įvykti Lietuvos - Vokietijos derybos dėl pensininkų bei kitų socialių klausimų, kol paaiškės padėtis, laikinai atidėtos. — Speciali Ministrų Tarybos pasąkitoji prie Užsienių Reikalų Ministerijos komisija yra gavusi per 5,000 prašymų iš Lietuvos piliečių, kurie turi reikalų su pasilikusiu Klaipėdos krašte turtu. — Baigiama susitarti dėl Klaipėdos krašto pabėgėlių. Tie, kurie turi Lietuvos pasus, jei jie nėra bausti už tokius nusikaltimus, už kuriuos pagal naują pasų įstatymą atimama Lietuvos pilietybė, galės pasilikti Lietuvos piliečiais.

Kas tau nemalonu — ir kitan: to nedaryk. Zvelgti aukštyn; mokyti dar daugiau, stengtis visada kilti! Pasteur Tiktai tuomet pakilsime aukščiau kultūroje, kuomet išmoksime naudingai laiką su naudoti.

Turi ką parduoti, ar nori ką pirkti, pasiskelbk "Draugo" Classified skyriuje, kuris duoda gerų rezultatų. Kol maži buvom, tėvai mus sergėjo. Kai užaugome, Dievas įsakė sąžinei mus sergėti. Klausykime to vadovo.

Bet kadangi lenkai savo greitu sumukimu visą pasaulį nustebino ir savo bičiulius apvydė, tai ir atsirado įvairių spėlojimų apie tai, kad šis karas gali baigtis taip, kaip "pankščių vaina".

Iš Pelenų Išbėgo "Velnias"

Kaip Seniau Imdavo Į Rusų Kariuomenę

Augino Senkus du sūnu. Kuo vardais — neatsimenu. Žinau tik, jog vieną vadino Kalvuku, o kitą — Pelenium. Pelenis buvo vyresnis, o Kalvukas jaunesnis. Žinomas dalykas, jog, pagal seną paprotį, namus Senkus skyrė Peleniui. Bet... Tuo laiku mūsų kampas jau buvo Rusijos valdžioj, vaikam reikėjo galvoti apie kareiviavimą, o kareivio tarnyba buvo tada ir sunki, ir ilga. Su rūpesčiu Senkų tėvas nesykį žiūrėjo į augančius vaikus. Kalvukas buvo menkas, dėl to buvo viltis, jog pasiliks nuo kareiviavimo, bet Pelenius...

Peleniaus motina, numatydama ateinančias nelaimės, būdavo, ir kaspį geresnį pataikos sūniui.

— Pateksi, sūneli, į maskoliaus nagus, matysi tik badą,

tik šaltį, tik vargą. Valgyki nors dabar, pasilsėki nors dabar...

Sūnelis, būdavo, ir kemša, nesirūpindamas labai nei badu, nei vargu. Šalčiu jįsai rūpinosi, tur būt, nes nuo mažens pratinosi žedyje gulėti pelenuose, ypač žiemos metu. Ir gailaširdė motina tyčia paliepė mergoms niekadęs iš žedžio pelenų neimti, kad miegam sūneliui būtų daugiau minkštų pelenų ir kad būtų šilčiau.

Metai ėjo po metų: sūneliui sukako jau apie dvidešimt metų su viršum, užaugo jau didelis vyras, galėtų manyti, jog nors kojos iš pelenų išlindo, bet ir pelenų krūva, nesemiamas iš žedžio, tuo tarpu užaugo nemaža, jau beveik pusę žedžio užėmė —

ir vis Peleniui užteko vietos guoliui.

Pagaliau, iš tikro, pasklido po apygardą gandas, jog ims vyrus į kareivius. Syki, pavakare, atlėkė žinia nuo desėtninko į Senkus, kad jųj vyresnįjį sūny, Peleniū, ims, kad jis pasitrauktų.

Buyo vėsus rudens vakaras, pūtė šiaurus vėjas, ir iš reto dulkeno smulkiu, nuobodžiu lietai.

— Tai dar dėkui Dieviui, vaikeli, — kalbėjo Senkų boputė į sūnus, — dėkui Dieviui, jog desėtninkas pranešė. Traukis dabar į šalį kuo ūmiausiai...

— O kur jau aš dabar trauksiuosi? — paklausė rūskanai tas, kasydamas pakaušį.

— Kur nori, vaikeli! ar į Katilius, ar į Piliakalnius, ar pagaliau į pačius Domeikius.

Pakasė sūnus dar galvą ir išėjo laukan. O lauke pūtė vėjas ir dergė lietum. Pažiūrėjo vaikas į vieną, pažiūrėjo į kitą pusę. Dangus iš visur apsiniaukęs. Tie piliakalniai — kaip per verstą, tie Katiliai dar toliau, kaip per pusantro versto. Šalta lauke. Sugrįžo vyras į pirkį.

— Kurgi eisi, vaikeli? — klausė su rūpesčiu motina. — Mums reikia žinoti, kad, kokios galėtume pristatyti tau valgio, ar drabužio tenai.

— Ugi į žedį lįsiu, — atsakė sūnus. — Įlįsiu į žedį, įsikasiu į pelenus, tai niekas ten ir neras.

Motina šiaip, motina taip šnekinti sūny, kad jis trauktųsi iš namų, bet kur tu prišnekinsi. Įlindo jįsai į žedį, ir atlikta.

Laukia Senkai verbauskų. Bet... Pradėkime nuo to, jog dabartinė žmonių eilė nesupranta, kas tai buvo verbaivismas į kareivius.

Kiekvieną suverbuotą, būdavo, kaip šarvojama atsišveikina. Ir tankiausiai išleisdavo taip iš namų, nes jau būdavo, daugiau ir nesimato.

Ne be reikalo patarlė tada tarp rusų karėvių buvo: 'Dešimtį užmušk, o vieną išmokyk'. Ir užmušdavo dešimtį iš vienuolikos. Bet ir tie, kur pasilikdavo nuo savųjų ran-

kos, žūdavo paprastai tolydinuose karuose. Dėl to, patekęs į kareivius, retas, oi, labai retas grįždavo namon, ir tai po ilgų tarnybos metų, niekam nevertu žmogumi tapęs, nustojęs galutinai sveikatos.

Gera žinojo visa šitai kaimynai, gerai žinojo ir Užbalių kaimo desėtninkas ir, galėdamasis savųjų žmonių, jįsai nesykį davė žinią slaptomis vyrams, kad pasitrauktų šalin verbavimo metu. Žinomas dalykas, jog kvaili žmonės nesuprato ir nemokėjo saugoti ir gerbti tokio desėtninko. Paleido kalbas apie jo įspėjimus, kalbų paskalai pasiekė svetimų žmonių ausis, pagaliau prasidėjo skundai. Ir nors labai gudriai elgėsi vargšas, nors ir užstojo jį vaitas, vienok mažas paimtų lydijo prieš abudu, ir pagaliau iš Varšuvos atsiuntė tyrinėtoją iširti, kas kaltas ir kiek kuris kaltas, kad mažai paimta kareivių.

Drūčiai kraipė galvą desėtninkas, atsimindamas apie pavojų, apie tyrinėtoją atkeliavimą. Bet su savo rūpesčiais turėjo tylėti, nes vaitas uždraudė apie tai žodį kam nors išsirtarti. Dėl to žinojo tik desėtninkas savo rūpesčius ir tas stiklis, kurį iš rūpesčio dabar gėrė vaitas...

Kokiu mėnesiu ankščiau prieš visuotinio verbavimo laiką, rudens metu, vieną dieną sulėjo šunes pavieškelėje, ties desėtninko lauku. Nuo vieškelio vėsiu oru sklido balsas plačiai ir šunų, ir trandančių juosius desėtninko piemenų, — sklido į visas puses, dalėkė ir į desėtninko namus, nors tie ir atokiai stovėjo nuo vieškelio.

— Tėvai, tėvai! — šuktelėjo desėtninkienė patį, — žiūrėki, ugi ten vežimas su raiteliu pasuko į mūsų kelelį.

Į šituos žodžius desėtninkas išėjo iš klėties, kur jis javus saikavo, pildamas į aruodą, ir pridengęs akis ranka dėbtelėjo kelelio link. Du darbininku bernu sustojo taipogi pažiūrėti, kas gi čion

važiuotų dabar į jų šeiminko namus, mat, ir jiems įdomu buvo.

— Ugi ten lyg koks kareiviskas, — tarė viens iš bernų.

— Hm! — nymkė tiktai į šitai desėtninkas ir, dar metęs sykį akimis į važiuojančius, tikriau įsitikinti, atsiliepė į vyrus:

— Tu, Krisiaui, bėk kuo ūmiausiai į Senkus, tegul Pelenius traukiasi šalin ir tegul duoda kitiems gandą, o ypač Katiliams. O tu, Medeli, — atsiliepė į kitą vyrą, — upeiliu patrauki į Lingius; tegul Jonas bėga, kur akys neša. O iš Lingių ar tu pats, ar jie tegul duoda žinią į Panevilią, Skubinkai, — pridėjo, rakindamas klėties duris.

Bet nors vyras ir paskubiu skyrėsi, vienok spėjo šypstelėti vienas kitam, o Krisius nesitvėrė nepritaręs:

— Pelės, bekiti, katinas eina!

Kada vežimas atsirado ties desėtninko namais, pati jo grumdė sau geldoje vaiko marškinius, o pats desėtninkas skaitė maišus ant prieklėčio.

Iš vežimo išlipo vaitas su kažkokių ponu, o raitelis ir važnyčia pasirodė esą žandarai, kurie neva netyčia stoji iš abiejų desėtninko sodybos pusių, žiūrėdami, kad niekas neišeitų iš jo namo. Atvykusiųjų arklis turėjo apžiūrėti desėtninko sūnus.

Pasilsėję ir užkandę desėtninko svečiai, drauge su juoju atkeliavo į Užbalius, paėmė iš aplinkinių kelis vyrus verbauninkus. Atkeliavo ir apstojo Senkaus namus. Po valandai, suvaryti iš kitų namų, žmonės apstojo ir visą Užbalių kaimą.

Atvažiavusis su vaitu buvo tai tyrinėtojas, atsiustas iš Varšuvos. Ir, tur būt, nemažai jįsai nugašdino vaitą, nes tas ir žado beveik nustojo, tik mykė. Ėmė krėsti Senkų namus. Apžiūrėjo kluoną, daržines, išbadė visą sieną šalinėse, visus mėšlus tvartuose iškrapštė, aruodų javus išbadė. Pirkį apžiūrėjo, aukštą išgrūžė visą — Peleniaus niekur nerado. Pradėjo jau temti. Ties žedžiu ant kudento sukurta ugnis švietė pirkioje, remdamasi su dienos šviesa, ir kaitino krapą, pakabintą ant vaškaro. Šalia kudento sėdėdama, Senkuvienė skuto bulves ir dėjo į krapą,

rengdama bulvinę kešę vakarienėi.

— Jūsų malone, — atsiliepė į tyrinėtoją desėtninkas, — apžiūrėjome mes visus namus, man rodos, reiktų apžiūrėti ir žedį.

— Bet jaugi ir žedis, — atsiliepė vienas iš verbauninkų, atidaręs pečdangtę.

— Tik velniamis veistis, — pridėjo desėtninkas.

— Ugi ar dar čion pas jus esama velnių? — paklausė vaito, lyg nusiminęs, tyrinėtojas.

— Sunku ką tikra atsakyti, — atsiliepė vaitas, — matote, kampas čion tamsus, žmonės dar laikosi daugelio senovės visokių burtų...

Tyrinėtojas pradėjo jausti, jog per jį šurpuliai eina, ypač metus jam akimis į atidarytą žedį, kurio skylė, tamsi kaip pragaro nasrai, tartum tik laukė praryti auškos.

— Duokite man iešmą ar pagaikštį! — paliepė desėtninkas, kreipdamasis į verbauninkus. Bematant pakišo jam į rankas vienas iš vyrų gana smailą iešmą, kurį sustvėręs desėtninkas dūrė į pelenų krūvą, laikydamas ties viduriu. Na, ir pataikė Senkų Peleniui į pačią bambą!

— Vaje! — suriko tas, šokdamas laukan su išgąsdintomis akimis.

Su Pelenium iš žedžio nušėsi laukan pelenų debesys,

tartum dūmai, lėkdamai tikrąjį pragaro šaltį.

Tyrinėtojas metė į Peleniū. Išgąsdintą ilgį susivėlę plaukai tūnčiais iš jų pelenais sus pelenų, kaip dūmų, sekantis vyrą — tyrinėtojai, jog tai ne kos kilmės paveikslai, tūniškų ir pragaro pajėgumai ir išgamos... Persimirštamai, jįsai puolė kan iš pirkios su riksmu — Velnias, velnias!

Paskui jį sprūdo la Pelenius pro pramūstą bauninkų ratą; paskui nių — desėtninkas, o mas jį suimti

(Nukelta į 5 pusl.)

FOR DELICIOUS SNACKS...

KRAFT CHEESE SPREAD

Just bring out several varieties of Kraft Cheese Spread and crackers... and company refreshments are all ready! These Spreads are grand for sandwiches, appetizers and salads, too. Notice the smart new circle-dot design on the Swankyswig glasses Kraft Spreads come in.

Desimtinis Išpardavimas Radio Jubilejaus Proga.

DYKAI — didelis vilnonis blanketas, vertas \$10.00, su kiekvienu pečium.

QUAKER
AMERICA'S MOST COMPLETE
Oil HEATER

More plus features are built into this new Quaker than in any other heater made. Especially designed for Quaker's Golden Anniversary it brings you these many time and money saving features: Air-Flow Top to speed up circulation... Visual Control Dial for fingertip control on the front of the heater... Pyrex Flame Panel to bring the glow of the flame into the room... Economiser Burner for lowest turndown... Radiators for "spot" heat... and Aerovex Base to reduce floor drafts to a minimum. Nowhere else can you get such thrilling beauty, so many outstanding features, such dependability! And you'll be surprised to find how little it costs to own this heating masterpiece!

Jos. F. Budrik FURNITURE HOUSE
3409-3421 South Halsted Street
Tel. Yards 3088
1940 Metų Radio Modeliai Iškrauti Parodai.

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI:
WCFL 970 k. nedėlios vakare 9 valanda.
WAAP 920 k. pirmad. ir penktadieniais 4:30 popiet.
WHFC 1420 k. ketverge kaip 7 valanda vakare.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

FROM NOW ON YOUR RENT WILL BE REDUCED FIVE DOLLARS A MONTH

INTERNATIONAL CARTOON CO. N. Y.

KLAUSYKITĖS
nuolatinių ir labai įdomių, Povilo ŠALTIMIERO RADIO PROGRAMŲ IS STOTIES WHIP (1480)
Kas Vakara Nuo 6:30 Valandos.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR OF AMBROSIA & NECTAR BEERS

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgiamiausia Alų, bet, prie to išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš puoriausių pirmos rūšies produktų.

Urno (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarimą.

2423 West 64th St. Tel. Hemlock 624

Lietuviškas Viešbutis
2435 So. Leavitt St. Chicago, Ill.
Tel. ROOSEVELT 3552

Linksma girdėti, kad atvažiavus į Chicago, surandi Lietuvišką Viešbutį pernakvojimui. Nagi, Laure, ar aš tau nesakiau, kad kaip atvažiuosį į Chicago, tai rasi WALTERIO NEFFO Viešbutį? Jums kiekvienas lietuvis patars, nes jį žino. Mat jis turi puikiausius ir geriausius kambarius Vestsidoje. Kambariai švarūs, Galima privažiuoti iš visų dalių miesto ir jis jums patarėnaus dieną-naktį, nes p. Walteris yra prielankus žmogus, senas gyventojas Chicago miesto.

Walter Neffas, sav.

KRAFT DINNER
Delicious MACARONI-AND-CHEESE.
READY IN 9 MINUTES

NAPPY

By Irv Tirman

Kaip policija naudojasi medijomis

Visa eilė aukštesniųjų Paryžiaus policijos valdininkų studijuoja įdomų klausimą, kiek galima pasitaikyti medijumų, t. y. užhipnotizavimo žmogumi, painių krikštinių nusikaltimų išaiškinimui.

Yra pasaulyje dalykų, kurių negalima pažinti paprastu būdu, — sako Lepierre'as. — Iš tikrųjų pagrindinis slaptosios policijos valdininko darbas yra griežtas darbas, tačiau kartais turime skaitytis ir su reikšniais, kurie vyksta antjausminėje plotmėje. Yra atsitikimų, kur aiškiaregių žmonių ir medijų patarnavimai slaptajai policijai davė tikros paramos.

Štai neseniai turėjom perkimsti kietą riešutą, pasakojama Lepierre'as. Buvo užduotas ūkininkas. Apžiūrėjęs lavoną, gydytojas Dufoj tvirtino, kad žmogžudystė buvo padaryta kirviu. Tačiau ūkininkas negalėjo rasti kirvio,

o be nužudymo įrankių žmogžudžio surasti nebuvo galima. Buvo įtartas vienas vyras ir laikinai pasodintas į kalėjimą, kuriame šis po kiek laiko pasikorė ant savo kaklaryšio. Tas dalyką visai šupainiojo, ir žmogžudystės išaiškinimas buvo visai neįmanomas.

Každaug tuo pačiu metu kalėjimas pasodinta kažkokia tarnaitė Marė Dubois, kaltinama padariusi įvairių vagysčių ir kuri, kas įdomiausia, nusikalsdavo paprastai miegodama, t. y. lunatizmo stovyje. Kalėjimo gydytojas dr. Idufay tvirtino, kad ši moteris užhipnotizuota turi nepaprastą aiškiaregiystės pajėgumą ir matanti toliesančius dalykus.

Kada visi kalbėjo apie tą neišrištą kriminalinę mįslę, kalėjimo gydytojas pasiūlė slaptosios policijos tardytojui paimti į pagalbą Marė Dubois. Gavęs mūsų sutikimą, gydytojas nuėjo į kambarą, kurioje buvo aiškiaregės moteris. Jis paėmė su savim dalį kaklaryšio, ant kurio buvo pasikoręs savižudys. Greitai gydytojas užmigdė moterį.

riškę hipnotizmo miegu, čia pat išsiėmė iš kišenės dalį kaklaryšio ir įspaudė jį į Marės Dubois rankas.

Tuoju moteris pašoko ir, sviesdama kaklaryšį ant grindų, sušuko:

— Nenoriu jo liesti!

— Kodėl? — paklausė gydytojas.

— Šiuo kaklaryšiu pasikorė žmogus kalėjime, — atsakė.

— O kodėl jis buvo pasodintas į kalėjimą? — paklausė dr. Dufay.

— Kadangi nužudė žmogų! — buvo atsakymas.

Gydytojas dabar aštriu tonu paklausė.

— Koku būdu jis padarė tą žmogžudystę?

— Mažu kapliu — atsakė moteris.

Tai sutiko su dr. Dufay spėjimu, kuris buvo apžiūrėjęs nužudytojo ūkininko lavoną.

Jis paklausė toliau:

— Ką galvažudys padarė su kirviu?

— Jis..., matau, įmeta kirvi į tvenkinį, esantį arti užmuštojo ūkininko gyvenamo namo. Matau kirvi labai gerai tvenkinio dugne.

Su nepaprastu tikslumu moteris atvaizdavo tą vietą taip, kad dar tą pačią dieną, gydytojui vadovaujant, pasisekė atrasti ir išimti iš vandens nužudymo įrankį.

Tiek apie įdomų atsitikimą, prie kurio bendrai dirbav. Ko mums, slaptosios policijos valdininkams, nepasisekė susiekti ilgu vargingu darbu, tą pasiekė ir išaiškino minima moteris savo aiškiaregiystės gabumu.

Lygiai labai įdomus yra kitas atsitikimas su žinomu Lenkijos aiškiaregiu Steponu Osovieckiu iš Varšuvos.

Centraliniame Varšuvos banke buvo padaryta vagystė. Vienas banko klientas tvirtino, kad iš slaptos spintos dingo jam labai brangių akcijų dėžutė. Įtarimas krito trims banko valdininkams, kurios šiame skyriuje dirbo. Norėdam išvengti nesupratimų, viena valdininkių sumanė ieškoti pagalbos pas Osovieckį.

Šis buvo nuvestas prie spintos, iš kurios buvo dingusios akcijos. Staiga nušvito jam veidas ir inž. Osovieckis tarė: "Prieš save aiškiai matau sceną... Kažkoks žmogus artinasi prie slėptuvės, ją atkakina, išsiima iš jos akcijas ir deda į portfelį. Paskui vėl atsitraukia... Jis turbūt, yra banko valdininkas, nes niekas nesistebi jo atsilankymu. Matau tą žmogų taip aiškiai, kad galėčiau jį lengvai pažinti."

Gal, Pone, sutiksiti tai padaryti? — paklausė direktorius.

— Mielai, — atsakė Osovieckis.

Kitą dieną direktorius apvedžiojo aiškiaregį po banką. Staiga inž. Osovieckis sustojo, rodydamas direktoriui vieną banko valdininką. Po pusvalandžio slaptosios policijos agentai padarė kratą to valdininko gyvename name ir o-

dinę dėžutę surado visas išvogtas akcijas. Taip aiškiaregis Osovieckis išlaisvino iš kalėjimo nekaltai pasodintas moteris ir atidengė tikrą nusikaltėlį.

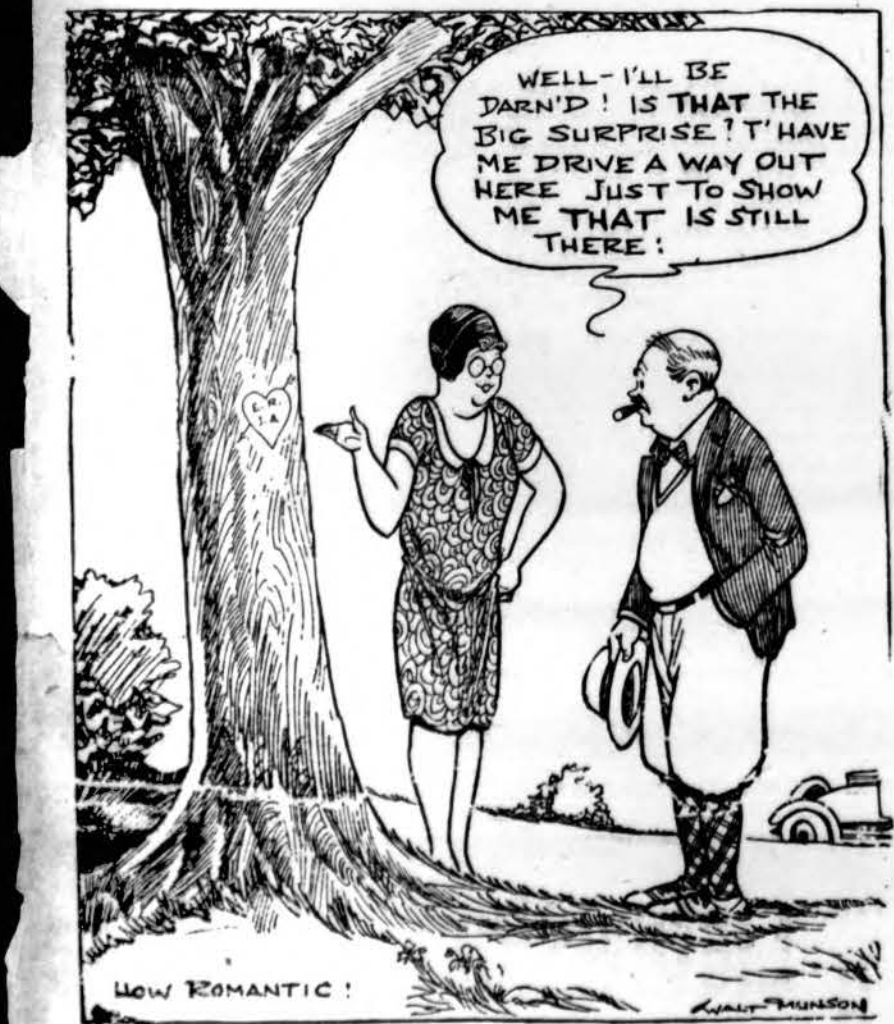
To negalima pasiekti paprastu būdu, — sako minėtasis Lepierre'as — ir dėl to ateityje slaptoji policija būtinai turės naudotis medijomis, kurių veikimas nors dar nėra mokslo išaiškintas, tačiau dažniausiai yra mums dar nežinomų prigimtų jėgų veikimas. Jeigu žmonių aparatų pagalba galima slaptus eterio bangavimus ir matyti, kas dedasi už tūkstančių kilometrų, tai ką kalbėti apie Dievo Kūrinį žmogų, kuris yra daug tobulesnis už žmonių sukurtus aparatus. (S).

Koks Šių Metų Lietuvoj Javų Derlius

KAUNAS (E) — Dėl pavasario šalčio ir vėliu sauso oro šiemet dobily suimta 40-60 nuoš. mažiau kaip pernai. Pievos silpnai tepažėlė. Tačiau javų, linų ir sėmenų derliai numatomi nemažesni, o rugių,

STOP Scratching. RELIEVE ITCHING SKIN QUICKLY. Even the most stubborn itching of eczema, blotches, pimples, athlete's foot, rashes and other externally caused skin eruptions, quickly yields to pure, cooling, antiseptic, liquid D.D. PRESCRIPTION. Clear, greaseless and stainless—dries fast. Its gentle oils soothe the irritation. Stops the most intense itching in a hurry. A 35c trial bottle, at all drug stores, proves it—or your money back. Ask for U.S.D. PRESCRIPTION.

LIFE'S BYWAYS

THE AWFUL PRICE YOU PAY FOR BEING NERVOUS

Check Below And See If You Have Any Of The Signs. Quivering nerves can make you old and baggy looking, cranky and hard to live with—can keep you awake nights and rob you of good health, good times and jobs. Don't let yourself "go" like that. Start taking a good, reliable tonic—one made especially for women. And could you ask for anything whose benefits have been better proved than world-famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound? Let the wholesome herbs and roots of Pinkham's Compound help Nature calm your shrieking nerves, tone up your system, and help lessen distress from female functional disorders. Make a note NOW to get a bottle of this time-proven Pinkham's Compound TODAY without fail from your druggist. Over a million women have written in letters reporting wonderful benefits. For the past 60 years Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound has helped grateful women go "smiling" their "trying" ordeals. Why not let it help YOU?

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIZIURĖJIMAS

vairių valgių gaminimui, pyragų pajū ir duonų kepimui; įvairių konservų ir preservų darymai, paukščių...

Didelė 223 puslapių knyga su naujais receptais įtienes kepimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymui, ir tt. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeiminiškėms.

Šią knygą galima gauti per paštą arba raštinėje:

KAINA SU PERSIUNTIMU \$1.10 BASTINĖJE \$1.00 "DRAUGAS" 2334 So. Oakley Ave. CHICAGO, ILL.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE INSURANCE AND LOANS

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokių statymo darbų be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausią atlyginimą iš Fire Insurance Company dėl statymo apdėgusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreiptis prie:

JOHN PAKAL 6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

ALEX ALESAUSKAS & SONS Wholesale Furniture Co. 6343 So. Western Avenue REPUBLIC 6051

kviečių ir bulvių net didesni kaip pernai su visu Klaipėdos kraštu. Javų kokybė gera. Šių metų derlius spėjamas toks: rugių 643,430 tonų, kviečių 211,400 tonų, miežių 253,200 tonų, avižių 430,360 tonų, žirnių 65,180 tonų, vikijų 19,910 tonų, linų 38,370 tonų, sėmenų 34,260 tonų ir bulvių 2,137,920 tonų.

REMKITE, PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

AKIŲ GYDYTOJAS

DR. VAITUSH, OPT. SPECIALISTAS OPTOMETRICALLY AKIŲ LIETUVIS. Suvirė 20 metų praktikuojamo Mano Garantavimas. Palegvinas akių įtempimą, kas esd priešastini galvos skaudėjimo, svajinimo, akių įtempimo, nervuotimo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegius ir toliaregius. Pritaigo teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektrine, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamas į mokykles vaikams. Krovos akys atitaisomos. Valandos: nuo 10 iki 8 val. vak. Nedėlioj pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigios kaip jurnams. 4712 SO. ASHLAND AVE. Telefonas YARds 1373

LIETUVIAI DAKTARAI

TEL. YARDS 5557 DR. FRANK C. KWINN (KVIECINSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1651 West 47th Street OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-8:30 vakare, ir pagal sutartį.

DR. P. J. BEINAR (BEINARAUSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6900 So. Halsted Street TELEFONAI: Ofiso — Wentworth 1612. Res. — Yards 3955. OFISO VALANDOS: 2 iki 4 popiet. 7 iki 9 vakare Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. A. J. MANIKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIRGINIA 1116 4070 Archer Ave. Valandos: 1-3 ir 7-8 Kasdien išskyrus Seređą Seređomis ir Nedėl. pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave. Res. Tel. GROvehill 0617 Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Val. 2-4 ir 7-9 vak. Ketv. ir Nedėliomis susitarus 2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS PHYSICIAN and SURGEON 4645 So. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Office Tel. YARds 4787 Namų Tel. PROspect 1930

DR. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 W. Cermak Road Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v. REZIDENCIJA 6631 S. California Ave. Telefonas REPublic 7868

DR. J. J. KOWAR (KOWARSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Chicago Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Yards 8146. VALANDOS: Nuo 11 iki 12; 2 iki 4 ir 7 iki 9 Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9 Sventadieniais: 11 iki 12 DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS ir akinius pritaiko 3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOČIŪNAS DANTISTAS 1446 So. 49th Court, Cicero Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M. 3147 S. Halsted St., Chicago Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Sėštadieniais Valandos: 3-8 P. M.

Tel. CANal 5969 DR. WALTER J. PHILLIPS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2155 West Cermak Road OFISO VALANDOS: 1-4 ir 6:30-8:30 vakare ir pagal sutartį.

DR. F. G. WINSKUNAS PHYSICIAN AND SURGEON 2158 W. CERMAK ROAD Ofiso Tel. Canal 2345 Ofiso Val. 2-4 ir 7-9 Res. 2305 S. LEAVITT St. Res tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4729 So. Ashland Ave. 2-tros lubos CHICAGO, ILL. Telefonas MIDway 2880 OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v. Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryte

DR. A. G. RAKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2415 W. MARquette Rd. Ofiso valandos: 10-12 val. ryte 2-4 ir 6-8 val. vakare. Trečiadieniais ir Sekmadieniais Susitarus.

DR. MAURICE KAHN GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 0994 Rez. Tel. PLAZa 3200 Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dienų.

1500 METŲ SENUMO FORTIFIKACIJOS

Mažonoje Nemuno kilpoje atrasta senovės Lietuvos fortifikacijų, kurios yra supiltos beveik prieš 1500 metų.

Jau anksčiau toje vietoje buvo randama įvairių senienų. Ties Kampiškių, Kernuvių, Papienės ir Škėvonių kaimais buvo randama metalinių senienų, titnaginių įrankių ir kitų akmens galybės kultūros likučių. Pernai vienas žmogus prof. Volteriu atnešė ten rastų žalvarinių apyrankių ir kitų senienų. Dabar beveik atsitiktinai minėtoje vietoje buvo aptikta senovinių pylimų, kurie tikrai yra įdomūs. Tą vietą pirmiausiai susidomėjo tapytojas Simonis.

Po to į tą vietą buvo padaryta savotiška ekspedicija. Mat, tada Birštone vasaruoja prof. Volteris, tad jam vadovaujant susirinko keliolika žymesnių žmonių, jų tarpe ir skulptorius Rimša, tapytojas Simonis, Valstybės Tarybos narys Papeckys, rašytoja Simonaitytė, solistė Staškevičiūtė ir kiti. Ties Birštono miesteliu buvo apžiūrėta gana ilgi pylimai prie kurių rasta įvairių degėsių ir sluoksnių. Iš kurių galima spręsti, kad ta vieta tikrai yra supil-

ta. Čia pat Simonis prof. Volteriu parodė ten rastas senienas. Tai buvo skaldyto titnago gabalai, tašytų akmenų dalys, stori puodų likučiai, ir kitos senienos iš akmens galybės. Paskui, buvo apžiūrėta pylimų viršus ir jų ilgis. Pasirodo, kad šie keisti pylimai yra ne kas kitas, kaip senovės sustiprinimai. Jie eina nuo aukšto kalno, kur netoliese yra buvusi Kernuvių pilis. Šie sustiprinimai sudriekia per smėlytą lygumą, pro Birštono pušynėlį, beveik iki Nemuno kranto. Pylimai gerai išsilikę ir vietomis gana aukšti. Pasak prof. Volterio nėra jokios abejonės, kad šioje vietoje jau akmens galybėje buvo gyventa žmonių. Tada aplinkai buvo pelkės ir balotos vietos. Tad vietos gyventojai nuo aukšto kranto per pelkėtą vietą supylė tuos pylimus, kurie buvo naudojami ir apsigynimui. Mat, netoliese yra ne tik Kernuvių piliakalnis, bet ir istorinė Pūnios pilis ir kitos vietos, kuriose Kryžiuočiai kovėsi su lietuviais.

Ir vietos gyventojai šią vietą vadina Piliviete. Ten gyvenę apie 80 metų amžiaus senukas Kabašinskas pasako-

ja, kad šioje vietoje kadaise stovėjusi pilis, o apylinkėje buvo smarkių mūšių. Šis senukas parodė ir vietą, kurioje randama daug žmonių kaukų ir net ginklų. Prieš daugiau kaip 30 metų tas apylinkes tyrinėjo rusų archeologai, bet ką jie ten rado nežinoma. Netoli girininko namo, kur yra pylimas, dar ir dabar randama didelių akmenų. Spėjama, kad ir jie buvo panaudoti senovės sustiprinimams. Toj vietoj randama ne tik akmens ypalybės, bet ir kitų kultūros laikot. pėdsakai.

Prof. Volteris neigė, kad akmens galybė gyveno suoniai. Čia gyveno lietuviai.

Minėti aukšti pylimai, kurie beveik prieš pusantro tūkstantio metų tarnavo kaip fortifikacijos, iki mūsų laikų tik vienoje kitoje vietoje buvo žmogaus rankos paliesti. Pylimui apgadinti tik prie kapų. Jų ilgis siekia apie 1500 m. Prof. Volteris šią vietą žada patyrinėti smulkiau. Be to, manoma, ten surinkti ir kitas senienas. Tik tada susidarys pilnesnis vaizdas kas ten gyveno ir kokios kultūros likučiai paliko iki mūsų dienų.

Šios vietos išaiškinimas priklauso Simoniu, senovės mylėtoju. (a).

Iš Pelenų Išbėgo Velnias

(Atkelta nuo 3 pusl).

Vienok, išgirdęs nežmonišką mirštami išgąsdinto tyrinėtojo balsą, turėjo mesti į šalį ir mintį apie Pelenių. Tyrinėtojas, pripuolęs prie žandaro žirgo, užsėdęs, lėkė dabar akiai į Piliakalnį, klampią pelkę, iš kurios, sykį patekęs, senovėje nieks neišdavė.

Daug darbo turėjo desėtninkas, kol sulaukė poną tyrinėtoją ir suramino nors truputį.

— Kodėl man stačiai nesakei, jog tame žedyje yra velnias, — prikišo Varšuvos ponas desėtninkui.

— Tur būt, ir pats esi nekrikščionis, kad drįsti taip nekrikščioniškai su savo artimu elgtis.

— Kad, tamsta... — stengėsi išsiteisinti desėtninkas.

— Ką tai man, sveikas, dar čion kalbėti, teisintis. Aš ne mažas vaikas. Žedyje negalėjo būti jokio vyro, ir tai pats galėjai žinoti ir žinotai.

Prieš taip aukštą poną ir viršininką turėjo tylėti visi. Na, ir tylėjo šypsodamies.

Viskas liko po senovei: ir rusnelė kalvelio pakalnėje rusėjo po senovei, anglis begaminant. Tiktai Pelenius naują vardą įgijo. Jį ėmė vadinti dabar Senkų Velniu.

(Iš mano atsiminimų)
V. Pietaris

Didėja Lietuvos Pramonė

KAUNAS (E) — Pagal oficialinius duomenis, mūsų pramonė šiemet dirba normaliai, o kai kuriose šakose gamyba net padidėjo. Daugelis plytinių dirba 30-40 nuoš. daugiau, o kai kur net dvigubai daugiau nei pernai; audimo pramonė dirba 30 nuoš. daugiau. Per gegužės mėnesį įsteigė 5 naujos įmonės su apie 245,000 lt. kapitalo. Stambiausia iš naujai įsisteigusių pramonės įmonių yra vinių ir pasagų fabrikas. Iš viso nuo metų pradžios įsteigta 12 naujų įmonių su 570,000 lt. kapitalo.

Nusekė Lietuvos Upės

KAUNAS (E) — Nusitęsęs vasaros kaitros smarkiai nusekė Lietuvos upės. Nemunas tik 1921 metais tebuvo tiek nusekęs, kaip šiemet. Vietomis upė tiek nebegili, kad ją perbrenda ne tik žmonės, bet ir gyvuliai. Nemuno vagoje atsirado dang sėklumų ir salų salelių. Nuo Nemuno aukštupio iki Jurbarko didesnių ir mažesnių sietų susidarė net keli šimtai. Dėl

"PRAVDA" APIE LENKŲ VALDOMAS GAUTINĖS MAŽUMAS

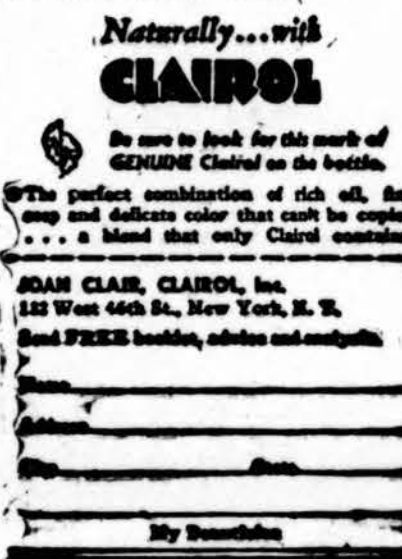
MASKVA, rugs. 15. — Komunistų partijos organas "Pravda", rašydamas apie Lenkijos nelaimės pažymį, kad Lenkija yra multinacionalinė valstybė.

Visų Lenkijos gyventojų lenkai sudaro vos 60 nuošimčių. 40 kitų nuošimčių yra ukrainiečiai, baltgudžiai, žydai ir kitų tautybių žmonės, sako "Pravda".

Anot laikrašcio, dabartinės Lenkijos sienose yra apie 8 milijonai ukrainiečių ir apie 3 milijonai baltgudžių. Tad "Pravda" ir nurodo, kad tokia valstybė negali būti normali ir patvari.

DON'T BE GREY

Don't tolerate grey hair. Grey hair makes you look old and feel old. Try the Modern Method for Coloring Hair... CLAIROL. You'll appreciate the quick, pleasant treatment. No bleaching required to soften the hair when you use CLAIROL. You'll love the results on your hair — beautiful, natural-looking color that defies detection. See yourself as you would like to be. See your hairdresser today and send this coupon NOW.

By Sunbeam

ANTANAS KUKECKAS (gyveno po numeriu 928 West 33rd Street) Mirė rugsėjo 15 d., 1939 m. 8:35 val. vakaro, sulaukęs 35 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois. Paliko dideliamė nuilūdimė: mylimą moterį Rozaliją, broj Victor, dvi seseris: Frances ir Dorothy ir daug kitų giminių. Kūnas pašarvotas Mažeikos koplyčioje, 3319 Lituania Avenue. Laidotuvės įvyks antradienį rugsėjo 19 d. 18 koplyčioje 8 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į švento Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūde: Moteris, Brolis, Sesceris ir Giminės. Laidotuvių direktorius S. P. Mažeika, tel. YARds 1138-9.

PALAIMINTO RAMONO LULL KASDIENINĖS MINTYS Iš angliško vertė Kun. Ant. M. Karūžkis Rugsėjo 18 Diena Paukštis giedoja ant šakos: "Aš duosiu tam numylėtiniam naują mintį, kurs duos man dvi". Paukštis davė naują mintį Numylėtiniam, o Numylėtinis davė paukščiui dvi, kad jo sielvartos būtų sumažintos; o Numylėtinis jau-tė, kad jo liūdesiai padaugėjo. Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bauktams, Laidotuvėms, ir Puošimams. GELININKAS 4180 ARCHER AVENUE Phone LAFayette 5800

ALFONSAS AUŠKALNIS (gyv. Kolman Grove, Elgin Illinois) Mirė rugs. 15 d. 1939 m., 2:15 popietį, sulaukus 26 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill. Paliko dideliamė nuilūdimė motiną Oną, broj Nikodemą, seserį Oną Burtruoniene, tetą Pauliną Svėtrienę ir jos vyrą Petrą, dėdę Nikodemą Ruškaukį ir jų šeimyną, tetą Juozefą Veldmantienę ir vyrą Antaną ir jų šeimyną ir daug kitų pažįstamų ir giminių. Lietuvoje tėvą Kazimierą, dvi tetas: Mortę ir Uršulę. Kūnas pašarvotas 4514 So. Washenaw Ave. Laidotuvės įvyks Antradienį, Rugsėjo 19 d., 1939, 18 namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Agnės parap. bažnyčią, 39th and Archer Ave., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūde: Motina, Brolis, Sesceris, Tetos ir Svogeris. Laidotuvių direktorius Albert V. Petkus Tel. LAFayette 8024.

MARLJONA GAIDILIENĖ (po tėvais Mockaitė) Mirė rugs. 16 d. 1939 m., 1:24 val. popiet, sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Skaudvilės parapijoje. Amerikoje išgyveno 25 met. Paliko dideliamė nuilūdimė: vyrą Antaną, sūnų Virgijų, dukterį Esther, tris seseris: Stelją, Josephiną ir Oną, ir svogerius: Bruną Belunskį, Stanislovą Lukošų ir Anuprą Narusevičių ir jų šeimynas ir daug kitų giminių ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas 4530 So. Honore Street, telefonas LAFayette 3525. Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugs. 20 d., 1939, 18 namų 8 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūde: Vyras, Sūnas, Duk-tė, Sesceris ir Svogeris. Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis, tel. YARds 1741.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

"KIDS" - AN AMERICAN

DON'T FORGET TO SEND THE MIRACLE WHIP A FLAVOR ALL ITS OWN THAT MILLIONS PREFER GARSINKITĖS "DRAUGE"

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGICIŲ 3 1/2% Mokame Už Padėtus Pinigus Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ktvirt-dieniais ir Šeštadieniais iki 8:00 vak. CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Pres. 6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI KELNER-PRUZIN Seriausias Patarnavimas - Moteris patarnauja Phone 9000 620 W. 16th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS John F. Eudeikis SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ Visi Telefonai YARDS 1741-1742 4605-07 So. Hermitage Ave. 4447 South Fairfield Avenue Tel. LAFAYETTE 0727 DYKAI koplyčios visoje Chicagos dalyse Klausykite mūsų Lietuvių radio programo Antradienio ir Šeštadienio vakarais, 6:30 valandą, iš WHIP stoties (1480 K.) Pranciškas P. SALTIMERAS

Skelbimai "Draugo" CLASSIFIED Skyciuje Yra Pigūs Ir Pelningi. Pabandykite.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE Anthony B. Petkus 6834 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109 Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270 J. Liulevičius 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572 S. P. Mažeika 3319 Lituania Avenue Phone YARds 1138-1139 Antanas M. Phillips 3307 Lituania Ave. Phone YADds 4908 I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782 Albert V. Petkus 4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024 P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419

Kviečiame Prie Gero Darbo

Jei kas tavo kalbina prie pūkto, ką nors skriaust, neap- keist, žemint ar įžeist, to ne- klausyk, nes tai nedora. Ir žema.

Bet jei kas kalbina prie gero — būti dosniu, draugiš- ku, veikliu, to klausyk, nes tas tavo prietelis.

ARD yra prietelis visų ge- rų darbų ir geros valios žmo- nių. Štai, ARD kviečia jus visus paremti jų užnanytą ge- rą darbą vienuolyno naudai: pikniką, kurs įvyks už kelių dienų, būtent rugsėjo 24 d., Vytauto parke. Nesėdėk tą dieną namie, važiuok į lau- kus, į tyrą orą. Vasarėlė bai- giasi, reikia ją dar pasidžiau- gi kol galima. Būk geru prie- teliu — paremk Šv. Kazimie- ro Akademijos Rėmėjų dar- bą. Prietelis

ARD Veikėja Balbina Abromaitė Pamėgo Keliaut

Tur būt, viena iš pirmųjų lietuvių lankyti parodą New Yorko mieste buvo mū- sų veikėja Balbina Abromai- tė. Ji ten nuvyko pavasary- je. Vėliau ėmė "Southern Tour", lankė pietų valstijas ir įvairius "colonial homes" nuo civilio karo laiku.

Štai, dabar lankosi Yellow- stone Parke ir apylinkėse. Ji rašo A. Nausėdėnei, kad ma- to įstabiai gražių vaizdų". Sako, "matyti saulę tekant viršų Bryce Canyon, tai vaizdas, kurį ir mirsi — ne- pamirši". Gi mandantis Salt Lake galima sėdėt ant van- dens, mat, druska tame ežere neleidžia skęsti. Ji sužavėta savo kelione, sveikata pasi- taisė, ilsisi ramiai, grožiu ga- mtos apsupta. Sako "nežinau nei kas dedasi pasaulyje, nei apie karą nieko nežinau".

Bet ji grįž namo laiku, kad dalyvauti ARD centro pikni- ke, kurs įvyks Vytauto par- ke, rugsėjo 24 d.

Atidaro Naują Biznį

TOWN OF LAKE. — Juo- zas ir Ursulė Laurynai, 4601 So. Paulina St., atidaro bu- černę ir grosernę. Jų krautu- vė vadinas: Economy Food Mart. (Tel. Yards 7176).

Seniau jie turėjo bučernę per vienuoliką metų. Po to buvo salūno biznyje per 19 metų. Dabar vėl negrįžo į sa- vo seną biznio šaką. Aišku, kad jie biznyje turi platų pa- tyrimą ir gerai savo kostume- riams patarnaus. Rap.

Visi kas nesijaučia Kristaus ir Jo Bažnyčios draugai, yra jų priešinai. Net yra pats pasa- kęs: "Kas ne su manim, tas prieš mane".

NEURITIS

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES To relieve the torturing pain of Neuritis, Rheumatism, Neuralgia or Lumbago in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve cruel pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Druggist's. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

Užmiršta, Užleista Gyvenimo Sritis

Proga lengvai gauti \$25.00

Lietuvoje gyvenantieji ame- rikiečių lietuvių giminės daž- nai pasigenda užjūryje gyve- nančių saviškių. Skaitoma di- nge tie asmenys, iš kurių ilges- nį laikotarpį nesulaukiama lai- škų ir neturima žinių, kame jie gyvena.

Dingusių asmenų vieni yra mirę, o kiti gyvi, bet užmiršta saviškius. Kaip apie miru- sius, taip ir apie gyvuosius dingusius žinėlė yra brangi. Ir ne vien įgimtas giminystės prisirišimas prie saviškių ver- čia mus palaikyti santykius su saviškiais, bet esti ir ypa- tingų reikalų, kurie verčia ie- škoti dingusių, būtent: likvi- davimas palikimų, šeimų su- tvarkymas ir t. p.

Didžiojo karo veteranų tar- pe yra irgi, taip vadinami, dingę be žinios. Jie yra tie kariai, apie kuriuos nėra val- diškų rekordų, kad žuvo ka- ro lauke, bet nėra irgi žinios, kad jie būtų grįžę.

Užinteresuotiems "be žinios dingusiais" karo veteranais arba nors ir iš karo grįžu- siais, bet "dingusiais" ir per 7 metus nepalaikančiais san- tykių su savo pažįstamais ar- ba Veteranų administracija, reikia žinoti, kad jie gali įsi- gyti teisę išgauti "dingusio" "bonus", o gal net ir valdžios apdraudą.

Tad svarbu yra surasti di- ngusius veteranus. Ieškomy veteranų giminės skiria \$25 dovanėlę tam, kuris pirmas praneš žinias apie dingusio veterano likimą, jeigu užinte- resuoti asmenys paveldės di- ngusio bonus arba apdraudą.

Ieškomi sekantieji vetera- nai: Kachkiel Joseph, Pitts- ton, Pa.; Kreivinas Kazys, Detroit, Mich.; Savickas Jo- nas, Washington, D. C. arba Cleveland, Ohio; Adrick Jo- seph, Douglas City, Cal. arba Los Angeles, Cal.; Sarokas Be- nediktas, Fort Sreidan, Ill.;

Futbolo sezonui prasidedant praktikuojama si.

Maeaitis Vincas, Fort Wash- ington, Wic.; Linkus Jurgis, Cleveland, Ohio; Šalaviejus Stasys, Lewistone, Me.; Ka- lėda Simanas, Pittston, Pa.; Eochstain Augustin, Chicago, Ill.; Stonis Frank, Chicago, Ill.; Janehitis I. W., New York; Burnieckas, Chicago, Ill. Mažeika Vincas, ?; Litvan William, Brooklyn, N. Y.

"Pasiuntinys" 1390 W. 15 Ave., Gary, Ind.

Padėka

Pasidarbavimu kaimynų M. Jakubausko ir J. Tarulio, ga- vau aukų, kurias aukojo: po \$1 — M. Jakubauskis, J. Tar- ulis, A. Maksvytis, J. Jaš- kūnas, J. Bagdonas, J. Černe- vičia, A. Olbikas, B. Kelpšas, K. Telšiūnas, B. Lenartas ir A. Širnelis \$2.00, o J. Spran- naitis 75c. Po 50c aukojo: Maliauskas, D. Masulis, Bu- drikas ir A. Grobštis 35c. Po 25c: Liaugaudas, Marcinkus, Barauskas ir Stanaitis 15c.

Iš Chicago Heights, Ill., Paulina Rimkus, patėmijus "Drauge" mano atsišaukimą pati aukojo ir surinkus tarp savo pažįstamų, prisuntė per M. Jakubauskį -6.00. Sekan- tieji aukojo: Paulina Rimkus \$1.00, R. Gaučas \$1.20, R. Ben- dorius 75c. Po 50c: M. Sa-

butas, U. Sabutas, F. Dabul- skis. Po 25c: M. Šveikauskis, D. Jaras, N. Meškis, B. Mil- mantas, P. Macijauskis, B. Mykšzewicz ir O. Daukšas.

Iš Chicago užpraitais me- tais surinko \$30.00 ir man pri- siuntė Adolfiną Rimidaitė. Ir dabar aukojo \$5.00.

Kol gyvas būsiu nepamir- šiu savo geradarių. Visiems prašysiu Dievo sveikatos.

Nuoširdžiai prašau visų bran- giųjų brolių ir sesučių lietu- vių pasigalėjimo sekančiu a- dresu: J. Lapinskas, 1414 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

Lietuvos Eksportas Pastaraisiais Metais

KAUNAS (E) — Paskuti- niais metais Lietuvos ekspor- tas į atskiras valstybes vys- tėsi nevienodai: į Vokietiją, SSSR, Belgiją, Čekoslovakiją ir Daniją eksportas padidėjo, o į Didž. Britaniją, Olandiją, Prancūziją, USA ir Švediją sumažėjo. Eksportas į Vokie- tiją yra padidėjęs net 81,2 nuoš., o eksportas į Prancū- ziją sumažėjęs 36,7 nuošim- čiais.

Kur Daugiausia Yra Prekybos Įmonių

KAUNAS (E) — Kauno mieste yra visų Lietuvos pre- kybos įmonių 17,4 nuošimčiai, Šiaulių apskr., 10,5 ir Pane- vėžio apskr. 7,6 nuoš. Tuo tar- pu kai bendras prekybos į- monių skaičius 1938 m. ap- kritai padidėjo 5 nuoš., Šiau- lių apskr. padidėjimas pasie- kė 6,4 Kaune 7,8 ir Panevė- žio apskr. net 11,2 nuoš. Stamb-iausios įmonės tebesikon- centruoja Kaune, kur 1938 m. turėjo savo patalpas 65,6 nuoš. pirmos rūšies, ir 28,9 nuoš. antros rūšies įmonių.

Pranešimai

MARQUETTE PARK. — Moterų Sąjungos 67 kuopa ren- gia pagerbtuves savo dele- gatei į Moterų Sąjungos sei- mą Albinai Poškienei. Komis- sijos surengti vakarą išrink- ta: Butkienė, Daunorienė, Jo- naitienė, Kliangiūnė ir Paulie- nė. Diena, laikas ir vieta bus pranešta vėliau.

Rengimo Komisija

Kunigai turėtų įsigyti Vyskupo Petro Pranciš- kaus Būčio, M.I.C. para- šytą

PAMOKSLŲ

400 puslapių knygą. Kaina \$1.75 "DRAUGAS" 2334 So. Oakley, Ave. Chicago, Ill.

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS

Incorporated Tel. Prospect 0745-0746 Wholesale Only 5931-33 So. Ashland Ave.

Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importuotą Valstybinę Degtinę. Mes ir Visi Mūsų Darbininkai esame Lietuviai. Pp. F. ir M. Dzimidai, Savininkai.

TURTAS VIRŠ - - - - - \$3,500,000.00

ATSARGOS KAPITALAS - \$250,000.00 Dabar mokam 3 1/2% už pa- dėtus pinigus. Duodam pa- skolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 4192 ARCHER AVENUE SAVINGS FEDERALLY INSURED JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI

PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA LENGVAIS ISMOKĖJIMAIS Barskis Furniture House, Inc. "THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904 1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

KLAUSYKITE New City Furniture Mart RADIO PROGRAMO ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDA, iš stoties WSBC — 1210 kilocycles. Programe dalyvauja St. Louis-Louie Komediška Grupė ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

Katalikiškas Laikraštis Yra Jūsų Geriausias Draugas. Kaip Toksai, "Draugas" Užsipelnija Jūsų Pilnos Paramos.

Tėmykite Biznierių Bergenus "Drauge".

PAIN IN BACK

MADE HER MISERABLE Read How She Found Blessed Relief

Muscles were so sore she could hardly touch them. Used Hamlin's Wizard Oil Liniment and found wonderful relief. Try it today if your muscles are stiff, sore, achy. Rub it on thoroughly. Feel its prompt warming action ease pain; bring soothing relief. Pleasant odor. Will not stain. Money-back guarantee at all drug stores.

REMKITE, PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

Standard Club

Svelni Degtinė—100 Proof BOTTLED IN BOND Nėra Geresnė Degtinė už Tokią Kainą TIK \$1.00 PT. \$1.60 4-5 Kvortos... Reikalaukit SAVO APYLINKĖS TAVERNOJ 15c. DRINKSAS MUTUAL LIQUOR COMPANY Distributoriai 4707 S. HALSTED STREET Phone Boulevard 0014

Charles Yushis

CARPENTER — ir — CONTRACTOR 2223 West 23rd Pl. Atlika visokius medžio darbus, didelius ir mažus, už prieinamą kainą. Pakala namus šingaliais. Deda stogus. Turi 35 metus pa- tyrimo. Tel. CANal 7514 CHICAGO, ILL.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Listen to and Advertise over PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO Folk Songs and Music Tamburita Orchestra Station WWAE, Every Sunday 1 to 2 536 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

Renduojame salę vestuvėms, sus- rinkimams, šokiams ir kitokiems parengimams. Naujai ir moder- niškai įrengta. Maža nuoma. Dėl susirinkimų klubams duodame dykai krepkites

SULLY'S SVETAINĖ 4400 So. Washtenaw Ave. Tel. LaFayette 5954 Jonas Zepaltas, savininkas

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIOŲ

Duodamos ndo 1 iki 15 metų. Lengvi išmokėjimai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas Chas. Zekas, Secretary. GEDIMINAS BLDG. & LOAN ASSOCIATION 4425 South Fairfield Ave. LaFayette 8248

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAS 4 fl. moderiška namo esame pr- versai paduoti už 2 fl. kaina. Nam- as randaš prie Marquette Parko, gražioj Lietuvių apylinkėj. Namas man kainavo \$24,500 o dabar pri- verstas atiduoti tik už \$12,200. Val- džios morgiška yra \$5,700. Imokėt- reikalinga \$5,000. Rendų nesa \$150 į mėnesį, kuris duoda gerą pelną. 7207 So. Francisco Ave. Pašaukite: Tel. Prospect 3140 kad būčiau nam- nie.

DABAR LAIKAS UŽSISAKYTI: ANGLIŲ KAINOS NETRUKUS PAKILS Black Gold Lump Or Egg ..\$5.75 Mine Run ..\$5.50 Stoker Nut ..\$5.50 Pocahontas Mine Run ..\$7.25 GRUNDY MINING COMPANY, CANAL 7447.

PARDAVIMUI Tikras bargenas Grossnė, delica- tessen ir namas, arti bažnyčios ir mokyklos. Biznis išdirbtas per daug metų. Kaina ir pardavimo priežastį išsitrė ant vietos. Savininkas: 1325 So. 50th Court, Cicero, Illinois.

REIKALINGAS DARBININKAS Reikalingas darbininkas ant ūkės, nereikia patyrimo, užmokėstis geras, dėl daugiau informacijų kreipkitės šiuo adresu: 1314 So. Cicero, Ave. Cicero, Illinois

REIKALINGA MERGINA Reikalinga mergina namų darbu. Motinos pagalbai. Nebus skalbimų, ir virimo. Nakvynė ant vietos. Aiga \$8 į savaitę. Šaukite CAPitol 2340

REIKALINGA MERGINA REIKALINGA mergina nuolatiniam namų darbu. Paprastus valgius pa- gaminti, skalbimas; 2 valkučiai; pa- silikti vakarais; kambarys su kita. Atsišaukite: BEVrly 8633.

PARDAVIMUI RAKANDAI Iš priežasties ligos parduodame 6 kambarių gražius rakandus. Matyti- to iki 6 valandos vakaro, 7028 So. Artesian Avenue, antras aukštas.

PARDAVIMUI NAMAS Biznavas namas — storas ir fletas pagyvenimui; yra 2-karų garadžius. Parsiduoda pigiai. Dėl platesnių in- formacijų kreipkitės į: Chas. Zekas, 4425 So. Fairfield Avenue.

PARDAVIMUI NAMAS PARDUOSIU pigiai už cash, medinį namą. Pečiais apšildomas kieto me- džio aptaisymai ir grindys. 2-6 kam- barių fletai ir 1-4 kambarių fletas Geras investimas. Matykitė savin- kinką po num. 6714 So. Green St

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestuvėm, Krikštynom ir Kito- kiem Bankietam Sutelkiam Pa- tarnavimas. Linkamas Patarnavimas Visiems 750 W. 31st Street A. A. NORKUS, sav. Tel. Victory 9670

THINGS THAT NEVER HAPPEN

HOW TO CLEANSE AND SOOTHE TIRED STRAINED EYES

Don't suffer from burn- ing, smarting eyes. Murine brings you quick, amazing relief. Murine's six extra in- gredients completely wash away eye irri- tation—make your eyes feel clean, fresh, alive! Use Murine twice daily. *Eye strain due to reading, driving, glow, close work, movies, reading, late hours. Murine will not correct eye deficiencies. For treatment of organic eye disorders, see a competent professional at once.

